

Νίλντε Γιότι (1920 – 1999)

Υποστήριξε με πάθος την καθολική ψηφοφορία και συμμετείχε στην ίδρυση της Ιταλικής Δημοκρατίας

Η Λεονίλντε (Νίλντε) Γιότι πήρε μέρος στην αντίσταση κατά τη διάρκεια του Β' Παγκοσμίου Πολέμου και εξελέχθη σε μία από τις πιο σημαντικές γυναίκες πολιτικούς της Ιταλίας. Η Γιότι, η οποία θεωρείται από πολλούς ως σημαντικό ιδρυτικό στέλεχος της Ιταλικής Δημοκρατίας και ίσως «ο καλύτερος πρόεδρος που είχε ποτέ η χώρα», ήταν μέλος της επιτροπής που συνέταξε το 1946 το βασικό κείμενο του νέου συντάγματος της χώρας. Δύο χρόνια μετά, έγινε μέλος της Βουλής των Αντιπροσώπων, και αργότερα πρόεδρός της. Άσκησε το αξίωμα αυτό επί μακρόν, το μεγαλύτερο διάστημα από οποιονδήποτε άλλον.

Πιστεύοντας ακράδαντα στην Ευρώπη, η Γιότι έγινε, το 1969, μέλος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου το οποίο υπηρέτησε έως το 1979. Το 1997 εξελέγη αντιπρόεδρος του Συμβουλίου της Ευρώπης.

Η Λεονίλντε (Νίλντε) Γιότι γεννήθηκε, στις 10 Απριλίου 1920, στη Ρέτζιο Εμίλια, μια μικρή πόλη στη βόρεια Ιταλία, όπου το κομμουνιστικό κόμμα είχε μεγάλη δύναμη. Χάρη στις καλές της σχολικές επιδόσεις κέρδισε υποτροφία για σπουδές στη φιλολογία και τη φιλοσοφία στο φημισμένο καθολικό πανεπιστήμιο του Μιλάνου. Ωστόσο παρέμεινε άθνη σε ολόκληρη τη ζωή της.

Αγωνίστρια της αντίστασης κατά τη διάρκεια του Δεύτερου Παγκοσμίου Πολέμου, αποτέλεσε σημαντικό μέλος του Κομμουνιστικού Κόμματος (PCI) με κορυφαία συμμετοχή, μετά τη λήξη του πολέμου, στην οργάνωση της Ένωσης Ιταλίδων Γυναικών, όπου κυριαρχούσε το PCI. Όταν οι γυναίκες απέκτησαν πλήρη πολιτικά δικαιώματα, το 1945, η Γιότι υποστηρίχθηκε ευρέως από τις γυναίκες ψηφοφόρους και εξελέγη το 1946 στη συντακτική συνέλευση, ένα κοινοβουλευτικό τμήμα αρμόδιο για τη σύνταξη νέου συντάγματος. Η Γιότι ήταν υπεύθυνη για τη σύνταξη των άρθρων του συντάγματος που αφορούσαν την πολιτική για την οικογένεια.

Το 1948 έγινε μέλος της Βουλής των Αντιπροσώπων, ενός από τα δύο σώματα (το δεύτερο ήταν η Γερουσία) του ιταλικού

κοινοβουλίου. Ήταν η πρώτη γυναίκα, και το πρώτο μέλος του κομμουνιστικού κόμματος, που ανέλαβε υψηλό θεσμικό αξίωμα στην Ιταλία όταν έγινε πρόεδρος του κοινοβουλίου το 1979, μια θέση που κατείχε μέχρι το 1992. Γνωστή για την αυτοπεποίθηση και την αμεροληψία της κατά την άσκηση αυτού του ρόλου, η Γιότι θεωρείται από πολλούς «ο καλύτερος πρόεδρος που είχε ποτέ η Ιταλία».

Μετά τον θάνατο του ηγέτη του PCI Παλμίρο Τολιάτι, το 1964, η Γιότι εργάστηκε σκληρά για τον εκσυγχρονισμό του κόμματος. Εκπροσώπησε τη φιλοευρωπαϊκή πτέρυγα του κόμματος και υποστήριξε, καθ' όλη τη διάρκεια της σταδιοδρομίας της, την ευρωπαϊκή ολοκλήρωση ως την κινητήρια δύναμη του θετικού κοινωνικού μετασχηματισμού. «Θέλουμε μια Ευρωπαϊκή Ένωση [...] που θα χαράξει νέα πορεία προς μια μεγαλύτερη αστική, κοινωνική και πολιτική πρόοδο, και θα ανοίξει νέους ορίζοντες για την ανανέωση και την ανάπτυξη οι οποίες περιορίζονται σήμερα από τα έθνη-κράτη, τα οποία αποτελούν υπερβολικά διακριτές οντότητες και, ως εκ τούτου, περιορίζονται στην κυριαρχία τους».

(Nilde, Parole e Scritti, 1955 – 1998, Comitato per la costituzione della Fondazione Nilde Iotti).

Πρωτοπόρος της καθολικής ψηφοφορίας

Κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου, η Γιότι συνέχισε να αγωνίζεται σκληρά για τα δικαιώματα των γυναικών. Υποστήριξε και προώθησε με επιτυχία τη θέσπιση νόμων σχετικά με το διαζύγιο και τις αμβλώσεις, που αποτελούσαν υψηλές προτεραιότητες για τα μέλη του γυναικείου κινήματος. Διαδραμάτισε επίσης διαμεσολαβητικό ρόλο, προτρέποντας τις νεότερες συντρόφισσές της να μην αγνοούν τις απόψεις των καθολικών γυναικών σε τέτοια θέματα.

Προσηλωμένη στην ιδέα μιας δίκαιης Ευρώπης που προωθεί την ισότητα, η Γιότι ήταν αποφασισμένη να φέρει τον αγώνα της για την καθολική ψηφοφορία στην ευρωπαϊκή σκηνή. Εξελέγη στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο ως μέλος της ιταλικής αντιπροσωπείας το 1969, το πρώτο έτος εκλογής κομμουνιστών υποψηφίων. Καθ' όλη τη διάρκεια της θητείας της στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο αγωνίστηκε για την άμεση εκλογή των ευρωβουλευτών, καθώς πίστευε ότι η εκλογή από τους πολίτες θα εξασφάλιζε στο Κοινοβούλιο αδιαμφισβήτητη εντολή και αξιοπιστία ώστε να ενεργεί εξ ονόματος των πολιτών.

Το όραμά της για μια ενωμένη Ευρώπη επεκτάθηκε και στην εξέταση των γεωπολιτικών συνεπειών μιας διαρκώς στενότερης ένωσης. Η Γιότι πίστευε ότι οι πολίτες της Ευρώπης έχουν καθήκον να παίζουν σημαντικό ρόλο, για παράδειγμα, στις σχέσεις μεταξύ βορρά και νότου, στην ειρήνη και την ανάπτυξη στη Μέση Ανατολή και, γενικότερα, στη ρύθμιση του διεθνούς συστήματος.

Η Γιότι είδε να επιβραβεύονται τόσο οι δικές της προσπάθειες όσο και οι προσπάθειες των συναδέλφων της, το 1979, όταν έγιναν οι πρώτες άμεσες εκλογές για το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Λίγο μετά, ολοκλήρωσε τη δεκαετή παρουσία της στο Κοινοβούλιο. Μια δεκαετία κατά τη διάρκεια της οποίας συμμετείχε και στην Επιτροπή Εξωτερικών Υποθέσεων του Κοινοβουλίου. Η σχέση της Γιότι με την Ευρώπη δεν τελείωσε όμως εκεί. Το 1997 εξελέγη αντιπρόεδρος του Συμβουλίου της Ευρώπης, του οργανισμού ανθρωπίνων δικαιωμάτων που περιλαμβάνει 47 κράτη μέλη.

Μετά από 53 χρόνια στην πολιτική, η Γιότι ανακοίνωσε την παραίτησή της από το ιταλικό κοινοβούλιο τον Νοέμβριο του 1999. Πέθανε δύο εβδομάδες αργότερα, στις 4 Δεκεμβρίου, στη Ρώμη σε ηλικία 79 ετών.